

Szentiváni Újság

SANKTIWANER ZEITUNG

dr. Mirk Mária a 2024. év
Díszpolgára

8. o.

Napforduló, a szerelmesek ünnepe 4.

Az egyik legkülönlegesebb rendezvény Pilisszentivánon
33 éves múlttra tekint vissza.

Rántott párizsi és a tűzoltótömlő 7.

A Pilisszentiváni Polgárórség és Tűzoltó Egyesület
vezetőivel a múlttól és jövőről beszélgettünk

A Helytörténeti Egyesület terveiről 14.

Új felállásban folytatja az egyesület tevékenységét,
bemutatkoznak a munkacsoportok.

PILISSZENTIVÁN 2024

9.00 **ÜNNEPI SZENTMISE ÉS A
KENYÉR MEGÁLDÁSA**

- Pilisszentiváni Fúvószenekar -

16.00 – 17.00 **PICURI MURI**

17.30 – 19.00 **LUMPEN TULPEN**

19.00-19.20 **AKROBATIKUS
KOSÁRLABDA show**

20.00 – 24.00 **OLD BONES**

16.00 – 20.00 **VEGYÉL PILISIT** kézműves vásár és foglalkozás

16.00 – 24.00 **SZABADTÉRI VENDÉGLÁTÁS**

HÍREK

BEISKOLÁZÁSI TÁMOGATÁS

Pilisszentiván Község Önkormányzata beiskolázási támogatásban részesíti azokat a pilisszentiváni lakcímmel rendelkező gyermekeket, akik a 2024/25-ös tanévben általános iskolában az első vagy az ötödik osztályt kezdik meg. A támogatást kérelmezni kell, a kérelem leadási határideje augusztus 15. 16:00. A kérelem a rendelet szerinti mellékletekkel a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán adható le.

HAJNALI SZEMÉTSZÁLLÍTÁS

A Vertikal Group tájékoztatása szerint a nagy hőségre való tekintettel a hulladékártó edények kiürítésére előbb indulnak a járatok, kérik, hogy a nyár folyamán 5.00-ra helyezték ki az edényeket.

KÖZVILÁGÍTÁS-KORSZERŰSÍTÉS

Június 17-én, hétfőn kezdődött, és nagyjából egy hónapot vett igénybe a közvilágítás korszerűsítése Pilisszentiván belterületén. Az átadási folyamat elindult, előreláthatólag július második felében zárul le. A korszerűsítés keretében a meglévő lámpákat LED-es lámpatestekre cserélték. A fejlesztéstől energiahatékonyabb működés és a közterületek jobb megvilágítása várható. A munkálatok ideje alatt áramszünet nem volt.

ÍTÉLKEZÉSI SZÜNET

A Budakörnyéki Járásbíróság 2024. július 16-tól augusztus 16-ig nyári ítélezési szünetet tart. Az ítélezési szünet tartama alatt a büntető és polgári kezelőirodákön félfogadás a hivatali időben változatlan. A fenti időtartam alatt a bíróságon tárgyalásokat nem tartanak. A nyári ítélezési szünet ideje alatt az Ügyfélszolgálatot hétfői napokon tartják meg.

PROGRAMAJÁNLÓ

AUGUSZTUS 8. CSÜTÖRTÖK

18.00 óra Aula Szentiván 300 előadás-sorozat: Szénbányászat Szentivánon

AUGUSZTUS 20. KEDD

9.00 óra Fő tér Mise és kenyérszentelés
16.00 óra Fő tér ünnepi programok

AUGUSZTUS 25. VASÁRNAP

16.00 óra Bányász Emlékmű Bányász-napi koszorúzás

Emlékezés a vízbetörésre

Koszorúzással és filmvetítés-sel emlékezett meg a Bányász Szakszervezet a pilisszentiváni „Jó szerencsét altáró” déli bányamezőben 70 évvel ezelőtt, 1954. június 25-én történt vízbetörésre, amely hat bányász életét követelte. A megemlékezés Bányász Emlékműnél koszorúzással indult, ahol tiszteletét tette Bánhidi József, a Bányász Szakszervezet alelnöke, majd a Tájházban Óvári Sándor filmvetítését tekintették meg. A vízbetörésről készült film különlegessége, hogy megszólt benne az egyik barlangi mentő ma is élő rokona. A legszívzoritóbb része pedig az, amikor beszámolt arról, hogy az áldozatok közül a bányász, aki legfelül volt, és a legkésőbb ful-

ladt meg, beveste a kőbe a dátumot, a pontos időt és egy keresztet. A délután során Marlok Tamás, Bánhidi József, Zelenai István régi temetőben megnézték a sírokat ahol a vízbetörés áldozatai fekszenek, és döntés született arról, hogy a szakszervezet a későbbiekben rendbe fogja rakni őket.

MEGSZÜLETETT

MÉSZÖLY MILÁN

2024.04.29.

Anyaneve: Szemedij Diána

Apaneve: Mészöly Dániel

90. születésnap köszöntés

90. születésnapja alkalmából köszöntötte a Pilisszentiváni Polgármesteri Hivatal nevében dr. Peller György jegyző Gábeli Katalint. A magyar állampolgárságú szépkorúakat 90., 95. és 100. születésnapjuk alkalmából egy hatályos kormányrendelet értelmében miniszterelnöki aláírással ellátott díszes emléklappal köszönthetik a település vezetői. A jegyző az emléklap mellett egy csokor virággal gratulált Kati nének. Boldog születésnapot és jó egészséget kívánunk!

TISZTELT LAKOSSÁG!

Pilisszentiván 300 éves évfordulója alkalmából az emlékműhöz való támogatásra június 30-ig összesen 3.585.276,- Ft érkezett. Továbbra is várjuk adományait, támogatásukat az erre a célra elkülönített 11784009-15390259-10390003, OTP Bank Nyrt.-nél vezetett bankszámlaszámra. Támogatásukat köszönve, Pilisszentiván Község Önkormányzata

NAPFORDULÓ, a szerelmesek ünnepe

Az egyik legkülönlegesebb rendezvény Pilisszentivánon a nyári napfordulóhoz köthető, amely már 33 éves múltra tekint vissza. Idén minden adott volt ahhoz, hogy az év leghosszabb és legforróbb éjszakája mindenki számára emlékezetes legyen.

Június 21-én, pénteken már kora délután nagy volt a nyüzsgés a Slötyi körül, a rekkenő hőség ellenére sokan voltak kíváncsiak a programokra. 17 órától a színpadon a legkisebbeknek kedveskedett a Bogár Muzsika zenekar Pintér Mónika zenepedagógus vezetésével. Miközben a kicsik a Palacsinta című számra táncoltak, a tó körül már elindult a hagyományos kézműves séta. A sajátos kézműves játékot négy évvel ezelőtt indította el Balasi Anikó, attól a céltől vezérelve, hogy a tósétányt körbejárva még többen nézzék meg a szentiváni gyerekek alkotásait.

– Az elmúlt években volt már koszorú, kalap, ajtódísz, idén pedig napkerékek és jubileumi logóval díszített, egyedi festéssel ellátott legyezőt lehetett készíteni.

A tanösvényen körbesétálva idén is meg lehetett csodálni a pilisszentiváni iskolások és óvodások alkotásait. Sötétedéskor minden gyerekrajz előtt felgyulladt egy fáklya, így esti fényekben is látni lehetett, hogy milyen gyerekszemmel Szent Iván-éjjele. A vízi tanösvény első állomásain a Pilisi Len Látogatóközpont szervezésében mesés játékkal várták a gyermekeket.

A gyerekmuzsikát a Pilisszentiváni Fúvószenekar koncertje váltotta fel. Majd ezt követte a Tiszta falu, boldog falu díjátadás. Mint minden évben, idén is a legápoltabb, legtakarosabb porták kapták meg az elismerést.

20 órától egyre forróbb lett a hangulat, a színpadon a Pesti Party csapott a hűrokok közé. A fiatalokból álló zenekar az egyik legkeresettebb fesztiválzenekar az országban. 21 órától kezdetét vette az este fénypontja, amire mindenki nagyon

várt: a tavon motorcsónakkal elindult az ifjú szerelmespár, hogy közösen meggyútsák a szerelem máglyáját.

– Idén a tűzgyújtást közös éneklés kísérte. A szentivánon és a környező településeken élők által jól ismert Pilisi Himnuszt a Heidi Óvoda pedagógusai énekelték el, és az énekhez kedve szerint bárki csatlakozhatott. A Pilisi Himnuszhoz Vállai Krisztián készített zenei alapot – mesélte a szervező, Balasi Anikó.

A kicsiknek volt ugrálóvár, és a Pi-

lisszentiváni Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület is kinyitotta a szertárkapukat, hogy az érdeklődők bepillantassanak a munkájukba, sőt a szerencsések még a tűzoltó-felzárkóztatásokat is kipróbálhatták. A Pesti Party pedig éjfélig folytatta a bulit.

A pénteki hőséget szombat délelőtt záporok úzták el, és ebben a kellemes időben délután a Tájház udvarán a Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Önkormányzat látta vendégül a menetre ér-

kezőket. Jóféle pogácsa kellett magát az asztalokon, és egy-két demizon bor is előkerült a jó hangulat közepette, így várták egymást az ünnepi menet hagyományörző résztvevői.

Amikor eljött az ideje, a szép számmal összegyűlt ünneplők elindultak az udvarból. A Napkereket az Önkéntes Tűz-

oltó Egyesület tagjai gurították, mögöttük haladt a Pilisszentiváni Fúvószenekar, aki a zenei aláfestést biztosította az ünnepi menethez. A Kuczmag réten már sisteregtek a pecsenyék a lacikonyhákban, a gyerekek zsvajogva vették birtokba az óriás Legoland ugrálóvárat, a rét szélén pedig kézműves vásárfiákat árult és kézműves-foglalkozást tartott a Vegyél Pilisit csapata.

Kisvártatva színpadra léptek a pilisszentiváni és a pilisvörösvári néptánc-csoportok, pörögtek a szoknyák és düböngött a színpad a csizmás lábak alatt. A délután egyik fénypontja a díszpolgári cím átadása volt. Metzger Rezső laudálásában köszönthettük dr. Mirk Máriát, Pilisszentiván új díszpolgárát. A díjat Brandhuber Ádám alpolgármester adta át. A fellépők színes kavalkádjában, légiutas-kísérőknek öltözött nyugdíjas hölgyek csaltak mosolyt az arcunkra Korda György Reptér című dalára készített ko-reográfiájukkal, majd kiosztották a délelőtti junior horgászverseny ifjú győzteseinek járó díjakat. Kicsit és nagyot egyaránt lenyűgöztek a Joker Dance csoport légiés mozgású fiatal táncosai és a szombathelyi – nem mellesleg Európa-bajnok – kötélugrók, akik szinkronban szálltak ugróköteleikkel, bebizonyítva, hogy a gravitáció nem mindegyikünkre hat egyformán.

Az idei Szent Iván-éji ferge-
teg fő attrakciója, a Budapest Bár zenekar esti koncertje a színpad előtti táncterre csábította a vendégsereget, a varázslatos hangú Németh Juci, Rutkai Bori és barátaik feledhetlenné tették a Szent Iván-éji ünnepet. Itt még nem volt vége a programok sokaságának, az éj leszálltával az Aserdus Tűztánc Produkció amazonjai égő fá-
lyáikkal kápráztatták a nagyérdeműt. A község 300 éves jubileumának tiszteletére a tűztánc produkció végén a 300-as szám is lángba borult. Hagyományok szerint éjjel 22 órakor Poppréné Révay Gyöngyi polgármester asszony lángra lobbantotta az öles fahasábokból álló máglyát, a lángnyelvek kapdostak az ég felé, és a gyerekek visongva ugráltak a szerteséjjel repkedő zsarátnokok elől. Egy kis technikai átállást követően hajnal 2 óráig a Die Bergländer Buam zenekar szolgáltatta a talpalávalót.

A hagyomány szerint a tűzzel elűztük az ártó szellemeket, mentesülünk a természeti csapásoktól és teljesülnek kívánságaink. Úgy legyen.

G. J.-L. G.

A Tiszta falu, boldog falu díjazottjai

1. Gábelyi Zoltánné – Hársfa utca
2. Hódosi Tibor – Táncscsics utca
3. Sztilkovics Szávó – Táncscsics utca
4. Tosevics Miklós – Jóreménység utca
5. Marlok Tamás – Bányász utca
6. Óri Lajos – Szabadság út
7. Botzheimné Starck Emese és Kiss Eszter – Ságvári utca
8. Velencei Tibor – Ságvári telep
9. Márföldi Róbert – Fenyves utca

„Folyó hátán új hazába”

A Napforduló fesztivál első eseményeként megnyitották a „Folyó hátán új hazába” című helytörténeti kiállítást, amelyen az ulmi Donauschwäbisches Zentralmuseum (a Dunamenti Svábok Központi Múzeuma) anyagát lehetett megtekinteni 2024. június 16-tól, a Generációk házában.

A kiállítás megnyitó beszédét dr. Mirk Mária egyetemi német nyelvoktató, tanácsadó és nyelvtanár tartotta, aki különlegesnek aposztrofálta a kiállítást, hiszen az anyaga szorosan kapcsolódik Szentiván 300 esztendő fennállásához. Ahogy mondta: nem a látványosság volt az elsődleges cél, hanem az ismeretterjesztés.

A kiállításon nem láthattunk kézzel fogható tárgyi emlékeket, hanem úgynevezett roll-up nyomatokon mutatták be a svábok Magyarországra településének és későbbi sorsának.

De kik is a dunamenti svábok? Habsburg VI. Károly császár, Mária Terézia és II. József regnálásuk idején, az 1700-as években a törökűlés miatt elnéptelenedett magyarországi területeken a gazdaság fellendítését más régiókból és országokból származó népek betelepítésével szándékozták megvalósítani. Bevándorlók ezrei – főként iparosok és parasztok – érkeztek hazánkba egy jobb élet reményében, de az infrastruktúrát nem kapták készen, a földműveléshez, lakhatásuk kialakításához embert próbáló feladatokon, olykor mocsarak lecsapolásán át vezetett az út. Magukkal hozták a szaktudásukat és némi tőkét, új földesuraik pedig adómentességet és olcsó építőanyagot biztosítottak számukra. Újszerű munkamódszereket alkalmaztak, a gyerekszülések magas száma és a saját földbirtok utáni törekvéseik kemény munkával társulva gyors szociális és gazdasági felemelkedésüket eredményezték. A betelepülők saját nyelvüket beszélték, saját szokásaikat követve, békésen éltek együtt más nemzetségekkel, és asszimilációs során is megtartották német identitásukat.

Ahogy elsétálunk a falak mentén, a fotókról bepillantást nyerhetünk hétköznapjaikba, például, hogy milyen ábécéskönyvből tanult szerbül a 3. osztályos Anne Plechl 1932-ben, milyen öltözetben ülték körül az ünnepi asztalt, és megtudhattuk, hogy a dunai svábok fiatalon házasodtak: a lányok 16 éves kortól, a fiatal férfiak pedig 21 éves koruk körül, katonai szolgálatuk letelével.

Vizuális időutazásunk során belépünk egy stukkókkal díszített oromzatú sváb ház „első szobájába”, amelyet gazdagon rendeztek be, de csak különleges napokon használtak. A csoportképeken a viselet alapján jól megkülönböztethető, ki melyik társadalmi csoporthoz tartozott, földműves volt vagy iparos, jómódban élő vagy szegényebb, és szembeötlő a különbség a konzervatív egyének és a haladó gondolkodásúak között is.

A történelem legújabb kori viharai a svábságot sem kímélték meg. 1944 őszén

a szovjet hadsereg Románián keresztül nyugat felé nyomult előre, és aki a „népi németek” közül nem menekült, azt kényszermunka fenyegette a Német Birodalom okozta károk megtérítése miatt. 1944–45 telén a munkaképes lakosságból 17 és 45 év közötti nőket és férfiakat hurcoltak el tömegesen jóvátételre a Szovjetunióba „málenkij robotra”, ahonnan 15%-uk a szénbányákban, ipari üzemekben folytatott embertelen munka miatt sohasem tért haza. A migrációs hullám a világháború után is folytatódott, immár kitelepítés formájában, Magyarország 1946 és 1948 között 200.000 német ajkú svábot űzött el az országból.

A megnyitón Fogarasy Attila: *A sváb telepesek balladája* című költeményét Török-Marlók Jessica német Gátas Erzsébet pedig magyar nyelven olvasta fel. Őket követte Kovács István, aki rövid beszédében megosztotta velünk, mily módon lett rá az ulmi múzeum anyagára, és dicsérte a német partner bürokráciamentes és villámgyors együttműködését a kiállítás megszervezésében.

Sült párizsi és a tűzoltótömlő

A Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület, mint minden évben, idén is vigyázta a Napforduló biztonságát a két-napos fesztivál alatt is végig készenlétben állt. Az egyesület múltjáról, jelenéről és jövőjéről beszélgettünk velük.

A Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület több szempontból is úttörőnek számít az országban. Elsők között voltak, akik a közbiztonság helyi feladatait egy egyesületbe vonták, valamint az elsők között szerezték meg az önállóan beavatkozó tűzoltói minősítést.

– A feladatok egy egyesületbe integrálása mellett praktikus okokból döntöttek. Először furán néztek egyesületünkre, mostanra már ez lett a „jó” példa – mondja Bodnár Ferenc az egyesület elnöke. – Például egy riasztásnál nem kell a tűzoltóknak azzal foglalkozni, hogy irányítsák a forgalmat, míg a rendőrök odaérnek, hiszen ott vannak a polgárőrök és elintézik, de a személykereséseknél is hatékonyan működik az összevont egyesület.

Kezdetben tizenegyen csinálták meg a tűzoltó alaptanfolyamot Pomázon, és egy Zsigulival közlekedtek, amiben néhány porral oltó készüléket is tartottak. Mára már hatvan fős létszámmal dolgoznak polgárőrök, tűzoltók és az ifjúság. 2004-ben új időszámítás kezdődött számukra, ugyanis lakossági összefogással és saját forrásból beszereztek egy Magirus gépjárműfecskendőt, amivel már

hatékonyan tudtak beavatkozni. Jelenleg összesen hét gépjármű, három robogó, kerékpárok, szonárral felszerelt csónak segíti a munkájukat. A legtöbb tagjuk helyi, de akad, aki Ürömről, Tinnyéről vagy Budapestről csatlakozott hozzájuk, mondván ez egy tenni akaró, jó csapat. Szigorú a beosztásuk, minimum négy fő ügyeletben van, és azonnal vonulnak, ha riasztás érkezik.

– A legtöbbet fakidőlésekhez és viharokhoz vonulunk, szerencsére a balesetek száma az utóbbi időben visszaesett. Néhány lakástűz minden évben akad, az elmúlt időszakban három komolyabb tüzesetünk is volt, de a figyelemztetések ellenére sajnos egy két évente belefutad valaki a Slötyibe is – veszi át a szót Bodnár Miklós, az elnök fia, aki az önkéntesség mellett a fővárosban hivatásos tűzoltó is.

Nagyon sok emlékezetes beavatkozásuk volt az elmúlt években, a sok jó emlék mellett több szomorú eset is történt.

– Az egyik egy baleset a 10-es főúton, sajnos egy ismerőst kellett kiemelni a járműből, utána két hétig álmodtam vele. Évekkel ezelőtt Solymáron kigyuladt egy ház, amíg oltottunk nem látunk, amint visszamentünk az épületbe, az ágyban találtunk egy holttestet – emlékszik vissza Bodnár Ferenc.

2001-ben Gulácson, a nagy tiszai árvíznél reggeltől estig dolgoztak, ez még is kedves emlék számukra, olyan csapat

Az egyesület elnöke a rendezvény alatt sült párizsi zsemével kedveskedett a tűzoltószertházhoz érkező egyesületi tagoknak és vendégeknek

Fotók: Lakos Gábor

alakult ki, hogy éveik visszajártak falunapokra, disznóvágásokra, baráti összejövetelekre. A tízéves évfordulóra Bodnár Ferenc díszpolgári címet is kapott.

Ott voltak a visegrádi szállodatüznél, de a 2006-os után, a 2013-as nagy dunai árvíznél is dolgoztak Pilismaróttól Duna-szekcsőig.

Az utánpótlásra is nagy gondot fordítanak. Minden pénteken vannak felkészítések a gyerekek számára, amit nagyon élveznek. Kipróbálják az eszközöket, megismerkedhetnek a polgárőrök és a tűzoltók tevékenységeivel, az ügyesebbek pedig már versenyfeladatokat is végeznek.

– Nagyon büszkék vagyunk rá, hogy már öt önkéntesünk választotta hivatásul a tűzoltó szakmát. Erdélybe is nagyon sokat segítettünk, 3 tűzoltóautót adtunk ajándékba, kettő pedig nagyon olcsón kerülhetett ottani önkéntes tűzoltókhoz. Gyógyszeradomány szállításában is segítettünk, ekkor mondta Kerecsi Lóránd mára már elhunyt egyesület tagunk, „Mi már akkor segítettünk Erdélyi kollégáinknak, amikor ez még sem divat, sem elvárás nem volt.”

Figyelem, riasztás!

Interjú közben sajnos a „téma házhoz jött”: utoléréses baleset történt pont a tűzoltószertház előtt, hatalmas csattanás volt hallható. A járművekben négy ember utazott, köztük egy csecsemő is. A tűzoltók rohantak segíteni, a polgárőrök utat zártak, a tűzoltók áramtalanítottak. Mentő és rendőr is érkezett a helyszínre.

Polgárőrök biztosították a rendezvény helyszíneit és járőrszolgálatot is elláttak, mindemellett pedig idén is az ifjúsági csoport tagjai gyűjtötték meg a gyermekrajzok fáklyáit, illetve az egyesület csónakjával hajóztak be, mint évek óta a szerelmespárral meggyújtani a máglyát a tó tükreán.

G. Judith

A 2024. évi díszpolgári címet dr. Mirk Máriának adományozta a képviselő-testület 57/2024. (IV.15.) sz. határozatával. A díjat a Napfordulón Brandhuber Ádám alpolgármester adta át, a laudációt Metzger Rezső mondta. Az alábbiakban az elhangzott beszédből idézünk.

DÍSZPOLGÁRI LAUDÁCIÓ

Dr. Mirk Mária Szentiván szülöttje, sváb felmenőkkel. Általános iskoláját itt végezte, utána az Árpád Gimnáziumban tanult és érettségizett. Tanulmányait az ELTE-n folytatta német nyelv és irodalom, valamint orosz nyelv és irodalom szakon. Diplomát itt szerzett, szakdolgozatának címe: „Fachwortschatz der Bergmannssprache in der deutschen Mundart von Sanktiwan bei Ofen / Pilisszentiván (A bányászati szaknyelv a szentiváni német dialektusban). Négy évig a helyi iskolában tanított németet, majd 2 gyermeke gondozásával volt elfoglalva. 1983-tól az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Lektorátusán német- és orosznyelv-tanárként dolgozott 2014-ig. A tanítás mellett szakfordítóként, idegennyelvi lektorként és tolmácként is tevékenykedett, tankönyvet írt, valamint német nyelvet tanított a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán. Egyetemi doktori oklevelét az ELTE-n szerezte 1996-ban, disszertációjának témája a pilisszentivániak nyelvhasználat. Német jogi szaknyelvi gyakorlókönyvét jogász körökben ma is forgatják. Néhány éve nyugdíjas, de ma is tanít német jogi szaknyelvet a győri Szé-

chenyi István Egyetemen, valamint a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál. Szinte nem találni településünkről szóló könyvet, kiadványt, melyek megjelentetésénél ne bábáskodott volna mint szerző, szerkesztő vagy lektor. Már a 70-es évek derekától részt vett a helytörténeti gyűjtemény szervezésében, az iskolában hagyományörző gyermek táncsoportot alakított. Indulásától közreműködött a marktleugasti partnerkapcsolat kialakításában és fenntartásában. A kezdetektől (1990. december) munkatársa, cikkírója volt az akkori Szentiváni Újságnak. Gyűjtötte, gyűjti mind írásban, mind hangfelvételeken a nemzeti nyelvi elméinket, a mondókákat, szokásokat, bölcsességeket, dalkincset. Ezekből több már kiadásra is került. 1998–2014-ig tagja, az utolsó 4 évben elnöke volt a Szentiváni Német Kisebbségi Önkormányzatnak. Ebben az időszakban 12 éven át kéthetes német nemzeti diáktábort szerveztek a Tájházban, sváb dalkört is működtettek, és különféle kiállításokat rendeztek. Kiadtak hét, Szentiván történetének egy-egy részle-

tét feldolgozó kétnyelvű füzetet. Évente kétszer sváb főzőtanfolyamot szerveztek, disznóvágásokon mutatták be a helyi szokásokat, ízeket. A gyűjtésre támaszkodva, településünk alapításának 300. évfordulójára Richolm Erikkel közösen életképekből álló színművet írt „Keima in Schuj und leanma woz” címmel. Ennek bemutatására az áprilisi ünnepeksorozat alkalmával került sor, nagy sikerrel. Idén újra indult a nemzetiségi választásokon, és a szavazatok 83%-ával megválasztották. Tevékenysége nyomán településünk jó híre a községhatárokon túlra is eljutott. Ma is zsúritag a területi és országos német nemzetiségi vers- és prózamondó versenyeken. A munka zömét jellemzően szerényen, a háttérben végzi, nem kampányszerűen, hanem állandóan figyelve és megragadva a dokumentálni valókat. Ha arra felkérést kapott, sosem utasította vissza a településünk rendezvényein való szereplést, az erre való igényes felkészülést. Ezáltal Mária közösségi rendezvényeink, ünnepeink visszatérő szereplője, lélekkel és szívvel. Gratulálok, Mari!

Háromszáz éve Isten oltalmában

Történetek a Canonica Visitatiókból, a Historia Domusból: szentségekről, liturgiákról, Szentivánon szolgált papokról, zárandoklatokról. Pilisszentiván 300 éves fennállásának alkalmából tartott vallástörténeti előadáson jártunk.

Szinte teljesen megtöltötték az érdeklődők az Aulát, ahol Marlokné Somogyi Ildikó egyházközségi képviselő mesélt a község vallástörténeti mérföldköveiről június 13-án délután, a jubileumi előadás-sorozat keretében.

A település első, írásos hitéleti emlékei az 1700-as évekből származnak. A megyéspüspök feladata volt az egyházmegyéjéhez tartozó plébániák és lelkészségek 5 évenkénti látogatása, és az ott tapasztaltak lejegyzése a Canonica Visitatiókban. Ezek abban az időben latinul íródtak, és egy kérdéssor alapján készültek.

Innen tudjuk például, hogy a falu lovat és kocsit volt köteles a vörösvári plébános számára biztosítani, akinek saját jövedelme nem tette lehetővé a filiába való átjárást. Egy másik bejegyzés szerint a hívek néhány visszaélést kivéve engedelmeskedtek a plébánosnak, aki „szombaton este és vasárnap a fiúk futkosását kijelölt bíróként megakadályozza, az illetlen leányokat a templomból kutasítva megfegyelmezi”.

Az előadásból megtudhattuk, hogy az 1700–1800-as években a miséket még kizárólag német nyelven tartották, és ha nem jött át pap Pilisszentivánra, a hívek maguk imádkoztak a templomban. A gyónás szentségét is komolyabban vették az emberek, 1778-ban a templom búcsújának hetében minden gyónóköteles elvégezte gyónását.

1919-ben saját lelkésze lett a telepü-

lésnek Reichard András plébános személyében. Ez évtől datálódik a település hit- és mindennapi életéről beszámoló „Historia Domus” is, azaz „háztörténet”, amely a falu mindenkorai lelkésze által vezetett írásos krónika. A község papjai közül szívmengető a mindig mosolygós, kivételes lelki finomsággal megáldott Roderburg Ernő életútja, aki még dorgálni is úgy tudott, hogy közben nem okozott vele lelki sérüléseket.

Ernő atya nem csupán a szavak embere volt, nem egyszer kelt fel hóviharos, téli éjszakákon, hogy beteg híveit saját autóján kórházba szállítsa, amikor a hófúvástól szinte járhatatlan utak miatt a mentő sem tudott eljutni a faluba. Emberszeretetével és hitével erős közösséget sikerült összekovácsolnia a községben. Halála után derült csak ki róla, hogy az ínséges ötvenes években számos szegény sorsú családot támogatót anyagilag Pilisszentivánon.

A kivétitőről régen élt emberek mosolyognak le ránk a község ünnepein készült felvételeken. Régen a zárandokla-

tok is egészen más formában zajlottak, mint manapság. Péliföldszentkeresztre eleinte gyalog, processzióval mentek a hívek Szent Vendel napján – a szekerek csak a csomagjaikat voltak hivatottak odafelé szállítani, hazaúton már felültek rá –, elől vitték a keresztet, amit aztán lehajtottak, amikor valaki szembe jött velük, hogy az megcsókolhassa. Az első Miatyánkot mindig az otthon maradtakért mondták, akik hálások voltak azért, hogy imádkoztak értük. A hetvenes évektől a szekeret már felváltotta az autóbusz.

A vallásos élet az épített környezetben is megjelent: a templom, a plébánia, a hittanterem, a kálvária, a temető, a Szent Borbála kápolna, az útszéli kereszt, Bildstockok mind szorosan kapcsolódtak a mindennapi életéhez. Ha a helyiek régen elmentek előttük, keresztet vetettek, fejet hajtottak, a férfiak kalapot emeltek, és így köszöntek: „Gelobt sei Jesus Christus”, azaz Dicsértesék a Jézus Krisztus.

elgé

Szentiváni kézművesek

A „Vegyél Pilisít” csoport az elmúlt másfél-két évben már aktívan és sikerrel vesz részt a szentiváni rendezvényen. Helyi kézműves portékákat kínálnak a lakosoknak vásárlásra, és kézműves-foglalkozást tartanak a gyerekeknek.

A csoport alapítóival, Major-Marlok Eszterrel és Strack Orsolyával beszélgettünk.

– Azért jött létre ez a kezdeményezés, mert megtapasztaltuk, hogy milyen sokat tudunk tanulni, inspirálódni egymás munkáiból, és arra gondoltunk, hogy érdemes lenne a helyi kézműveseket összehozni, hogy közös céljaink mentén, egymást támogatva új alkotói kört hozhassunk létre – meséli Eszter.

Hamar kiderült, hogy nagyon sok alkotó él Szentivánon, akik örömmel csatlakoztak a szellemi műhelyhez.

– A közösség működésének első lépése az volt, hogy elkezdtük megismerni egymást, felfedeztük, hány- és hányféle technikát, alapanyagot, stílust használunk, milyen hagyományokat viszünk tovább, és milyen új területeken kísérletezünk – fűzi hozzá Orsi. – Ez a folyamat jelenleg is zajlik, hiszen egyre bővül a csapat, és egyre több érdekességet tanulhatunk egymástól. Ahányan vagyunk, nagyjából annyiféle módszert, kézműves technikát használunk.

A sokszínűség mellett a közös szemléletre is nagy hangsúlyt fektetnek. A kör tagjai számára egyaránt fontos a hagyományőrzés és a fenntarthatóság, amely

nemcsak termékeikben, de azok csomagolásában is megmutatkozik. A fenntarthatóságra való törekvés része az is, hogy a helyben megtermelt, illetve előállított termékek minél nagyobb részét szeretnék helyben értékesíteni, így csökkentve a szállítással járó környezeti szennyezést.

Ezt a törekvést támasztja alá az alkotói kör egyik legfontosabb célkitűzése: az, hogy a helyi lakosok minél szélesebb körben megismerkedhessenek a közelükben élő alkotókkal, és bepillantást nyerhessenek a munkáikba.

A csoporttal megalakulása óta – a Pilisszentiváni Önkormányzatnak köszönhetően – több helyi rendezvényen is találkozhattak a látogatók: kézműves vásár keretében mutatták be a termékeiket, valamint gyermekfoglalkozásokat és workshopokat is szerveztek.

A gyermekfoglalkozásokon keresztül a község gyermekeinek környezet-tudatosságára nevelésben is aktívan részt vesznek, hiszen ezek

minden esetben kiemelten környezetbarát és fenntartható kézműves technikákon alapulnak.

– Legutóbb a 2024-es Napforduló fesztiválon kaptunk lehetőséget termékeink bemutatására, ahol nagy örömeinkre hét kézműves alkotónk is részt vett a vásáron – fejtegette lelkesen Eszter. – Kézműves gyermekfoglalkozást tartott Orsolya és Anna, akiknél mezei virágból készíthető ajándékok születtek, nálam ötvöstechnikákat lehetett kipróbálni, Ildikónál pedig hűtőmagnes készítésére volt lehetőség.

A CSOPORT JELENLEG AKTÍV ALKOTÓI:

Füstösné Debre Anna keramikus: apró figurák, kerámiák (Ózikelány)
Strack Orsolya: makramé fali díszek, ékszerek, táskák (Pitypanka Makramé)
Szelényi Eszter: ásványékszerek, drótékszerek
Schwarz Melinda: textilfigurák, ruhák (Mirtusz-Szívderítő Alkotások)
Major-Marlok Eszter: ezüstékszerek (Esztoart Ékszerkészítő Műhely)
Kelemen Karina: gyertyák, ajándéktárgyak (K.Art Design)
Klencsákné Klínger Ildikó: lakberendezés, ajándéktárgyak (KKI-Art)

MEGNYÍLT a Napcsillag piac

Péntekenként 14:00 és 19:00 óra között várja a vásárlókat Pilisszentiván új termelői piaca, a Napcsillag piac. A június 14-ikei első piacnapon jártunk.

Kellemes nyáreleji időben nyitotta meg kapuit szentiváni sportpálya mellett a Napcsillag termelői piac. Az árusok már a nyitás előtt megtöltötték finomságokkal a standjaikat, a vevők pedig folyamatosan szállingóztak kora délutántól.

-A célunk az, hogy a Pilisben legyen egy olyan termelői piac, amely kínálatával, tematikus programjaival a környéken élő embereknek nem lehetőséget nyújt arra, hogy egészséges és tápláló élelmiszerekhez juthassanak, de kikapcsolódást és örömet is biztosít – fejtette Danasz Diamandisz, a piac ötletgazdája, és életre hívója. – Az egyetlen rendszeres piac a környéken Pilisvörösváron működik szombatonként. Ugyanakkor az emberek egyre inkább igénylik a helyi, eredeti és egészséges élelmiszereket. Mi mindannyian a környéken élünk, én Pilisszántóról származom. Az árusok mind egyikét ismerem, máshol is együtt szoktunk árulni.

Danasz igazi görög olívbogyót vala-

mint olajokat és jellegzetes balkáni édesseget, baklavát is kínál. Mellette mézdes eperből, barackból és áfonyából válogathat a vásárló, majd a sajtos pult következik, ahol igazi sajtkülönlegességek, például eredeti svájci emmentáli található. A következő pulton ízes savanyúságok és különleges tészták sorakoznak.

A sarokban különleges mézket kínál egy méhész, mellette házi készítésű sajtokat és tejtermékeket árulnak. A Kalászi pékség kovászos kenyeret és édes péksüteményeket kínál. Természetesen nem csak vásárolni, de enni is lehet: a finom falatokról lángosos és a pilisszántói Nagyon olasz pizzeria csapata gondoskodott, a feketét pedig a Babszem kávébár főzte.

Az első pát hétben további árusok csatlakoztak, például Szelényi Eszter ásványékszereivel, a Yumma tea kitűnő teakeverékeivel, illetve a Kence manufaktúra szendvicsskrémeivel.

ÉVZÁRÁS

a szentiváni iskolában

Az Alapfokú Művészeti Iskola Tanévzáró Ünnepségét június 18-án, 17 órakor tartottuk meg az iskola aulájában

Évzárónkat az igazgatói éwertékelő beszéd után kiváló zongorista-, klarinét-, harmonika-, gitár-, furulya-, trombita- és dobnövendékeink és tanáraik koncertjével nyitottuk meg, majd a kiváló tanulók díjazása következett. Képzőművészeti és zeneművészeti tanszakokon is többen kitűnő versenyeredményükért, rendezvényeken való részvételért, kiemelkedő szorgalmukért vehettek át elismerő oklevelet, tárgyi jutalmakat, amelyeket a májusi, tanári koncert szülői adományából finanszíroztunk. Külön elismerésben részesültek azok a diákok, akik hat-nyolc év kitarító munkája eredményeképp sikeres szolfézs, zeneművészeti, illetve képzőművészeti alapvizsgát tettek.

Idén első ízben, hagyományteremtő szándékkal, a Naturella Alapítvány a Pilisszentiváni Gyermekekért Ösztöndíjat alapított olyan növendékek számára, akik a művészeti alapvizsgán túl is folytatják tanulmányaikat intézményünkben, akiknek hozzáállása, elhivatottsága példaértékű lehet a többi diák számára. A díjakat Princz Viktória, az alapítvány elnöke adta át.

A 2023/2024-es tanév ösztöndíjasai: Bánhídi Dániel gitár-, Erdei Dániel klarinét- és Metzger Bálint harmonikánövendékek.

A díjak átadása után a tanulók átvehették tanáraiktól jól megérdemelt bizonyítványaikat.

Iskolánk végzős diákjaitól június 21-én búcsúztunk el a főtéren megtartott ballagási ünnepségen.

Felső tagozatos diákjaink még a délelőt-

ti órákban virágokkal, színes feliratokkal díszítették a nyolcadikosok tantermeit, a folyosókat és az iskola bejáratait. A ballagási műsort a szokásos módon, a főtér iskolánk régi bejárata előtti részen tartottuk. Az igazgatói köszöntőbeszédet a hetedik évfolyam búcsúztatója követte. A ballagóknak szánt meglepetésprodukció egy közös, kevés humorral tűzdelt tanár-diák énekes előadás után a nyolcadikosok búcsúbeszéde, majd fantasztikus tánca következett, amelyet iskolánk volt tanulója, Preisz Zsófia, a Joker Dance egyik oktatója tanított be. A nap végén, a szülők által gyönyörűen feldíszített aulában, szerenáddal vette kezdetét a bankett. Az éneklés után a búcsúzó diákok és szüleik szendvicsekkel, süteményekkel vendégelték meg a tanári kart és a ballagató hetedikes diákokat, majd mindkét osztálytól egy rövid zenei videóösszeállítást láthattunk az elmúlt nyolc évről. A szép, tartalmas napot zenével, tánccal koronázták meg.

A 2023/24-es tanév évzáró ünnepségére június 25-én, kedden, 10 órakor került sor, szintén az iskola előtti téren.

A kellemes, napsütéses időben a negyedikesek vidám műsorral köszöntötték a nyarat. Az igazgatói éwertékelő beszédet itt is a kiváló eredményeket elért tanulókról való megemlékezés követte.

Először minden osztályból a kitűnő tanulmányi eredményt elért diákok kaptak elismerő oklevelet és könyvjutalmat, majd a magyar- és matematikaversenyek területi és megyei fordulóján, illetve az iskolán kí-

vüli sporttevékenységekben kiváló eredményt elért tanulók díjazása következett.

A diákok és tanárok ajánlására, kiváló tanulmányi eredménye, magatartása, közösségi munkája alapján idén hat tanuló írhatta be nevét a díszkönyvbe: Manhertz Lili, Csaba Bodza, Asztalos Hanna, Rojowski Hanna, Molnár Karina és Bánhídi Lili.

A Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Önkormányzat részéről Botzheimné Strack Emese képviselőasszony adott át oklevelet, könyvutalványt két DSD A2 és négy DSD B1 nyelvvizsgát tett nyolcadik osztályos tanulónak. Külön elismerésben részesítette a német nyelvi versenyeken szépen szereplő tanulókat, Menyhért-Kui Anabelt és Kovács Karolinát, valamint Brandhuber Izabellát, aki német középfokú és Hegyi Léna 8. b osztályos diákot, aki német és angol B2 középfokú Origo nyelvvizsgát is szerzett.

Végül a Naturella Alapítvány elnöke, Princz Viktória adott át intézményünk 3-8. osztályból, a diákok és tanárok közös javaslata alapján osztályonként egy tanulónak 15 000 Ft-os ösztöndíjat, majd a legnagyobb elismerést, az Iskola Kiváló Diákja díjat.

A 2024/2025-ös tanévben az elmúlt nyolc évben végzett kiváló tanulmányi és közösségi munkájáért, példamutató magatartásáért és szorgalmáért az Iskola Kiváló Diákja díjat Brandhuber Izabella és Hegyi Léna kapták.

Az évzáró ünnepség után a diákok az osztályteremben vehették át bizonyítványukat osztályfőnöküktől.

Mravinacné Pogonyi Zsuzsanna

BÚCSÚZIK AZ ISKOLÁTÓL

Horváth Hilda tanárnő

Vannak, akiknek hosszú időbe telik, amíg rátalálnak a hivatásukra. Mások egész fiatalon pontosan érzik, merre indulnának, és úgy is lesz. És vannak, akik keverik a kettőt. Közéjük tartozik a szentiváni iskola mindenki által szeretett némettanárnője, Horváth Hilda is.

– Az én történetem nem ott kezdődött, hogy már gyerekkorom óta tanárnak készültem – meséli mosolyogva. – Épp ellenkezőleg. Hetedik éves korom óta, azóta, amióta először került egy kémia tankönyv a kezembe, tudtam, hogy én vegyészmérnök leszek. És az is lettem.

Diploma után az Országos Igazságügyi Toxikológiai Intézetbe került, ahol az első pillanattól kezdve otthon érezte magát: nagyon szerette a munkáját és a munkatársait is. Időközben azonban férjhez ment, és alig egy év munkaviszony után megszületett az első gyereke, akit aztán sorban még kettő követett. A gyes után a munkahelye hiába várta vissza tárt karokkal, Hilda egy év után úgy érezte, hogy korábbi életformája kisgyerekes édesanyaként majdnem megoldhatatlan kihívások elé állítja, napi szinten. Ekkor jutott eszébe – átmeneti megoldásként –, hogy akár taníthatna is. Úgy döntött, bekopog a piliszentiváni általános iskola kapuján.

– Ebben az időben még Szilvássy volt az igazgató, megkérdeztem tőle, hogy taníthatnék-e – idézi fel a döntés pillanatát Hilda. – Mondtam, hogy képesítesem ugyan nincs, de a matematikához és a kémiához jól értek. Azt mondta, hogy jöhetek tanítani, igen, de: németet. Akkoriban lett német nemzetiségi az iskola, és még nem volt teljes a tanári kar, az igazgató úr pedig tudta rólam, hogy jól beszélem a nyelvet. Nem pont ez volt a tervem, de kettőt aludtam rá, aztán úgy döntöt-

tem, hogy belevágok. Egy leckével a gyerekek előtt jártam a tankönyvben, a következő évben pedig a tanítás mellett beiratkoztam a főiskolára is. Mire jó pár évvel később a gyerekeim nagyok lettek, rájöttem, hogy időközben ez lett a munkám, a vegyészmérnökség már csak egy szép emlék.

A tanulást tovább folytatta: elvégzett egy természetgyógyász képzést, felmondta a tanári állását, és nyitott egy rendelőt.

– Hat évet dolgoztam vállalkozóként, amikor visszahívtak az iskolába. Épp abban az időben egy hónapig beteg voltam, és ezalatt semmi bevétel nem volt, ami nagyon megviselt. Szívesen mentem vissza – folytatja.

És amilyen szívesen vetette bele magát újra a tanításba, a gyerekek pont olyan szívesen tanultak tőle. A „rendes” iskolai tanórák mellett sokan és örömmel követték a tanárnőt az iskolán kívüli programokra, színjátszó szakkörre, versmondó versenyre, cserediák programra is. És nemcsak jelen voltak, hanem szép eredményeket is értek el, nyelvvizsgákat tettek le.

„A tanítást csak teljes szívvel-lélekkel lehet csinálni – jelenti ki Hilda. – Most egy olyan életszakaszba léptem, amikor a családomnak ismét nagy szüksége van rám. Van öt unokám, és ahhoz, hogy a gyerekeim könnyebben tudják szervezni a hétköznapjaikat, segítségre van szükségük. Szeretném megadni nagyszülőként azt a támogatást, amit a szüleim – önhibájukon kívül – nekem nem tudtak megadni. És ez nekem nem teher, igazán nagy örömmel készülök az unokázásra.”

Persze mindeközben továbbra is vannak tervei, hiszen, a nyugdíjba vonulást ugyanolyan újrakezdési lehetőségnek látja, mint a korábbi életszakaszok kihívásait. Bár egyelőre élvezzi a jól megérdemelt pihenést, de nem tartja kizártnak, hogy előbb-utóbb valamilyen formában visszatérjen a tanításhoz és akár a természetgyógyászatához is.

– Felszabadító, hogy mindez nyugdíjasként már tényleg az én szabad választásom lesz majd – fűzi hozzá zárásként, és természetesen mosolyogva.

K. B.

A Helytörténeti Egyesület terveiről

Községünk múltját kutató és arról számos eredményt felmutató Egyesületünkben, a célunkat szem előtt tartva, tisztelettel és elismeréssel tekintve a korábbi vezetők és a tagság munkájára, új felállásban folytatjuk tevékenységünket.

Ahogy egy fa fejlődése során ágakat bont, úgy a 2007 óta tevékeny Helytörténeti Egyesület munkája is gazdag és szerteágazó lett. Mára szükségessé vált a tevékenységi ágak szétbontása. A továbbiak során lesz, amelyek elvégezvén feladatát, megáll vagy átalakul, és lesznek, amik igény alapján létrejönnek úgy, ahogyan egy élő fa esetében. Ezeket az ága-

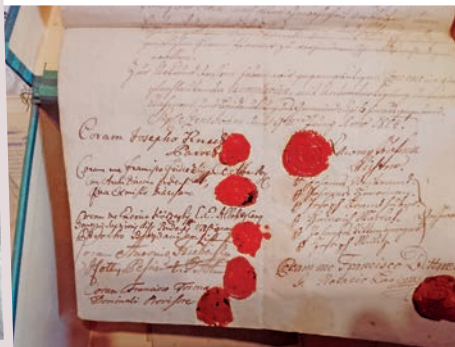
kat a vezetőség gondozza.

Röviden bemutatom az új felállást, az egyes „ágakat” és vezetőiket. Mindezt azal a céllal is, hogy akik úgy érzik, szívesen csatlakoznának valamelyik ághoz, tehát részt vennének valamelyik csoport munkájában, megtehessek.

– Bányászati munkacsoport. Községünk egyik leginkább meghatározó és változást generáló tevékenysége a bányászat volt. Ennek kutatása, a fellelt tárgyak állagmegőrzé-

se, azok nyilvánosság elé tárása, a különböző emlékhelyek karbantartása, a bányászház működtetése ennek a csoportnak a feladata. Az a gazdag anyag, amit eddig a tagok és lelkes irányítói gyűjtöttek, bőven ad betekintést abba a világba, amiben felmenőink éltek. Előadások lebonyolítása, kiadványok megjelentetése és a bányászattal kapcsolatos minden információ átadása ennek a csoportnak a lehetősége és feladata. Vezetője Csovcics Balázs.

– Civil élet, irattár, fotótár, hangtár, videótár munkacsoport. Hihetetlen mennyiségű dokumentumot, fotót és hanganyagot gyűjtött össze az egyesület tagsága, ami több helyen tárolva, és sok tekintetben még fel nem dolgozva vár-

Az ásásokhoz nyújtott önkéntes munka, a folyamatok szervezése, az elért eredmények publikálása tartozik ide. A „régészház” gondozása, a látogatók fogadása, az idegenvezetés is ennek a csoportnak a feladata. A jövőben az egyesület nyújtotta előnyökkel folytatjuk ezt a munkát. Vezetője Marlok Tamás.

– Vallásos élet munkacsoport. Községünket egy szerzetesrend hívta életre, és a vallásos élet meghatározó volt az eddigi 300 év során, ezért külön munkacsoport

zetője Kovácsné Muschitz Ágota.

– Monográfiai munkacsoport. Pilisszentiván betelepülése előtti és utáni időszakáról több kisebb munka született már, de nincs egy átfogó, mindenre kiterjedő, részletes kiadvány. Ebben a földtani és időjárásra vonatkozó adatok mellé a kulturális,

foglalkozik ennek tartalmával. Az információk gyűjtése nagyrészt megtörtént, ennek fordítása, feldolgozása, értelmezése folyamatban van. Erről kaphattunk már némi képet a 300-as emlékév előadásai során. Vallásos épített örökségeink, a képkövek, az útszéli keresztek, az emlékhelyek állagmegőrzése, ezek múltjának kutatása, azok publikálása és akár újak létrehozása is vállalt feladatunk. Természetesen csak azokat érintve, amik nem egyházi fenntartásúak! A vallásos hagyományok, szokások, vallásgyakorlatok kutatását, rögzítését, bemutatását is ez a csoport végzi, tiszteletben tartva az egyházközség elsőbbségét. Vezetője Marlok Tamás.

ja, hogy közkinccsé legyen. Ez hatalmas munkát igényel, ami a rendszerezést, az egy tárhelyen való őrzést és kutathatóvá tételt öleli fel. A meglévő emlékhelyek bővítése is szerepel a kitűzött célok között, hiszen a faluban még sokaknak vannak olyan fotói, írásai, emlékei, amik nem lettek összegyűjtve. Nagy tisztelettel keressük majd fel azokat, akik ezt szívesen átadnák. Az eredményeket a közismert képnézegetések, kiadványok vagy előadások során mutatjuk be az érdeklődőknek. Vezetője Ziegler Ági.

– Krónikás munkacsoport. A monográfia folytatásaként indul egy gyűjtési munka, amit külön csoport végez. Az ő feladatuk a 2024-es évtől megírni a faluban történő eseményeket. Ebben a fejlesztéseket, ünnepléseket, kulturális folyamatokat, az intézmények és civil szervezetek tevékenységeit vetjük papírra. Mindezt fotókkal és olyan háttérismerekkel színezzük, amik az elsődleges hírforrásokban nem jelennek meg. A csoport összegyűjti és várja a rögzítésre érdemesnek gondolt információkat. Ve-

lis, vallási, művészeti, egészségügyi, továbbá az épített örökségekkel kapcsolatos ismereteket és sok érdekességet, legendát, személyes történetet is szeretnénk bemutatni. A feladat szintén hatalmas, ezért nagy türelem és átgondoltság kell hozzá. Ennek a munkacsoportnak a vezetője Mirk Mária.

– Programszervező munkacsoport. A kutatások és értelmezésük mellett több rendezvényt is vállalt az egyesület, amit külön csoport végez. Az egyesület évnvtője, évvárója, a kirándulások, koszorúzások, kiállítások szervezése önálló feladat, amit jól összehozott csapat végez. Ők biztosítják, hogy az aktuális évre tervezett megemlékezések és a többi csoport által felvetett, vagy előkészített kiállítások, előadások illeszkedjenek a falu egyéb programjaihoz. Ennek vezetője Kovács Józsefné Jutka.

– Régészeti munkacsoport. Bár eddig nem tartozott az egyesülethez, már 15 éve zajlik egy kutató és feltáró folyamat, ami a sváb őseink betelepülése előtti időt vizsgálja régészeti módszerekkel.

A médiában való megjelenéssel kapcsolatos feladatokat, az eseményekről való rendszeres tájékoztatást Gátas Erzsike vállalta. Hozzá küldjük az egyes csoportok írásait, beszámolóit. Ő fogja össze vagy írja meg, és küldi a Szentiváni Újság szerkesztőségébe az érdeemesnek szánt híreket.

Mint ahogy a kedves olvasó láthatja, sokrétű és gazdag az a munka, ami már a korábbi egyesület előtt is állt. Az új rendszer lehetővé teszi, hogy az értékeink feltárása és közzététele még inkább az itt élők javára váljon.

Aki szeretne a „gesztenye” elfogyasztásán kívül annak „kikaparásában” is részt venni, az jelentkezzen bármelyik csoportvezetőnél vagy egyesületi tagnál. A jelentkezési lap az Egyesület honlapjáról letölthető.

Marlok Tamás

Sport, játék, közösség

Sokat lehetne írni a Pilisszentiváni Sportegyesület 2023–24-es szezonjáról, hiszen rengeteg közös élmény, családi és csapatprogramok, új irányvonalak, hagyományok megélése színesítették a sok edzést, a bajnoki mérkőzéseket és a felkészülést.

Nehéz lenne bármit is kiemelni, ezért beszéljenek inkább a képek.

Mindenkinek köszönjük, aki bármilyen formában segíti és támogatja az Egyesületnél focizó gyerekeket, és segít nekünk a céljaink elérésében

A következő szezonban is veletek, ugyanitt!

Steckl Rita

IMPRESSZUM Munkatársak: Herczku Nóra felelős szerkesztő, Karlócai Bea, Gergály Judit újságírók, Isza Ferenc, Lakos Gábor fotó, Mohácsi Monika tördelő, Mosolygó-Marján Erzsébet olvasószerkesztő, korrektor; Felelős kiadó: Pilisszentiván Község Önkormányzata; Nyomdai munkák: VIRTUOZ Kiadó és Nyomdaipari Kft., Felelős vezető: Tolonics Gergely; Megjelenik havonta 1700 példányban. Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: tel.: 06 20 556 5509, e-mail: sanktiwaner.zeitung@gmail.com; 2024. július; A lapszámot június 24-én zártuk. Következő lapzárta: augusztus 26. A címlapon: Napforduló / Fotó: Lakos Gábor, Terjesztés: Az újság havonta jelenik meg, és minden pilisszentiváni háztartásba eljut. Önkormányzati kapcsolattartó: Balasi Anikó kulturális referens, e-mail: balasianiko@pilisszentivan.hu, Tel.: 06 30 126 1442

MÚZEUMI ÉLMÉNYEK

Óvodánk két nagycsoportja a nyár elején ellátogatott a József Attila utcában lévő, a Helytörténeti Egyesület által létrehozott kiállításokra. Nagy örömmel fogadták a gyerekeket, szakszerű, a gyermekek számára is rendkívül élvezhető tárlatvezetésekben volt részünk. A kicsik megismerkedhettek falunk régmúltjával és bányászati történelmével. A bányászati eszközöket megtapinthatták, felpróbálhatták, mégis a legizgalmasabb és legérdekesebb számukra a pincehelységben ki-

alakított „bánya” volt, amely látványosan szemlélteti a régi bányászok munkáját.

A bányászati múzeum szomszédságában megnézték a szentiváni régészeti leleteket is. Sok kisgyermek fantáziá-

ját megmozgatta a Hársas-forrásnál lált régi eszközök, maradványok és az ezek feltárását végző régészek munkája. Hálásak vagyunk a kiállítások létrehozóinak azért, hogy évről évre felejthetetlen élményekkel gazdagítják óvodásaink életét.

*Fritz Fanni, Schmel Zsuzska,
Nyul Regina*

Bericht über die Sitzung der deutschen Nationalitätenselbstverwaltung von Sankt Iwan

Am 24. Juni 2024 hielt die deutsche Nationalitätenselbstverwaltung ihre letzte Sitzung vor der Sommerpause, wobei auch die neu gewählten, am 1. Oktober in Amt tretenden Vertreter an die Sitzung eingeladen wurden. Dadurch wird die Übernahme der aktuellen Angelegenheiten erleichtert, sowie gesichert, dass die neuen Mitglieder der Nationalitätenselbstverwaltung sich entsprechend auf die weiteren Aufgaben vorbereiten können.

Im Rahmen der Sitzung wurden folgenden Tagesordnungspunkte erörtert:

Weitere Trachten werden in diesem Jahr für die Schulkinder genäht, damit haben alle Schüler der Schulklassen 1.-4. ihre eigene Tracht. Wichtig ist dabei, dass die Kinder die Trachten an den örtlichen Feiertagen tragen sollen. Der zweite Tagesordnungspunkt bezog sich auf die Modifizierung der durch die Tanzgruppe gegründeten Stiftung,

wobei die Benennung, der Sitz, die Kuratoriumsmitglieder, sowie die Zielsetzungen der Stiftung geändert wurden. Als dritter Tagesordnungspunkt wurde über die Belohnung der SchülerInnen entschieden, die im Bereich der Nationalitätensprache gute Ergebnisse erzielt, bzw. eine Sprachprüfung abgelegt haben. Der vierte Beschluss wurde darüber gefasst, dass die Nationalitätenselbstverwaltung für die Blaskapelle der Grundschule 10 Westen nähren lassen wird. Im Rahmen des fünften Tagesordnungspunktes wurden die Kosten in Verbindung mit dem 300. Jubiläum der Gründung von Sankt Iwan verhandelt, dabei musste die geplante Summe mit ca. 170 000 HUF ergänzt werden. Der nächste Punkt war die Erörterung der Erneuerungsarbeiten in Verbindung mit dem Heimatmuseum: als Ergebnis der erfolgreichen Teilnahme an einer Ausschreibung kann ein

Solarzellensystem zur Unterstützung der Klimaanlage ausgebaut werden. Als letzter Punkt wurde in Verbindung mit dem Ferienlager über die teilweise Übernahme der Kosten im Falle von zwei Schulkindern ein Beschluss gefasst.

Im Sonstigen wurde noch darüber entschieden, dass Sankt Iwan auch am durch die LdU gestarteten, mehrere Nationalitätensiedlungen betreffenden Gastro-Projekt teilnehmen wird, im Rahmen dessen über die Zubereitung von örtlichen Speisen ein Film gedreht wird.

Im September wird noch eine gemeinsame Sitzung der alten und der neuen Mitglieder der Nationalitätenselbstverwaltung stattfinden, im Rahmen deren die offizielle Übergabe der Aufgaben und der Verpflichtungen an das neue Gremium erfolgt.

(NNÖ)

Pilisszentiván bányászata

Augusztus 8-án, csütörtökön, 18 órakor kezdődik a Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett, a betelepülési év eseménysorozatának következő előadása az iskola aulájában.

Témája: „Pilisszentiván bányászata”.

A bányászat a 19. század közepétől nagyon jelentős hatást gyakorolt a község fejlődésére és az emberek életére. A kezdetektől a szomorú befejezésig Csovcis

Balázs, a Helytörténeti Egyesület vezetője tagja mutatja be a községünk határában folytatott barnaszénbányászat történetét.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Piliskuckó Ingatlan Iroda
Ingatlanok adás-vételét vállalom kedvező áron, vagy megegyezéssel fix jutalékért.

Ha azon gondolkodsz, hogy **EL SZERETNÉD ADNI** ingatlanod és szükséged van korrekt ügyintézésre ne habozz, hívj/hívjon bátran.

- ∞ Ügyvédi háttér
- ∞ Hitelügyintézés
- ∞ Tulajdoni lap lekérés
- ∞ Bónusz ajándék: energetikai tanúsítvány

Várom hívását/hívásod!
Balatoniné Erzsi: 30-453-28-28 • kuckoiroda2020@gmail.com

Ügyfeleimet mindenben segítem az adásvételi szerződés megkötéséig.

E-mail: szaxszeru@gmail.com

SZAX SZERŰ Kft.

VÍZ, GÁZ, FŰTÉS

HŐSZIVATTYÚ SZERELÉS

www.szaxszeru.hu

Tel.: +36-30/388-8923

INGATLANFORGALMAZÁS

- mindössze 2,5%-os jutalékkal
- adás - vétel / bérbeadás

ÉRTÉKBECSLÉS szóban / írásban

- családon belüli egyezséghez
- értékesítéshez

(ügyvédi, földmérői közreműködéssel)

Zarka Béla

+36/20-954-22-82

zarka.ingatlan@gmail.com

HASÍTOTT TÖLGY, CSER, BÜKK

32 000 Ft/m²

HÁZHOZ SZÁLLÍTVÁ

ELÉRHETŐSÉGEINK:

+36 30 733 9224,

+36 30 938 5541

AA5852448

Hirdetési lehetőség a Szentiváni Újságban

Hirdetésmegrendelés: 06 20 556 5509, sanktiwaner.zeitung@gmail.com

Hirdetési méretek és árak

Hirdetési méret	Szélesség x magasság	Ár
1/1 (A 4 teljes oldal)	182 x 233 mm	40 000 Ft
1/2 (A5 fekvő)	182 x 114 mm	20 000 Ft
1/4 (A6 álló)	88,5 x 114 mm	10 000 Ft
1/8	88,5 x 54,5 mm	5000 Ft
1/16	42 x 54,5 mm	2500 Ft

GENTHERM

Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy júniusban nálunk, Pilisszentivánon került megrendezésre az első Családbarát munkahely workshop, ahol a közös beszélgetés és tapasztalatomegosztás mellett megmutathattuk telephelyünket, és átvehettük a Családbarát munkahely tanúsítványt, amit vállalatunk harmadik alkalommal érdemelt ki.

Mivel érdemeltük ki 2020 óta a Családbarát Munkahely címet? A teljesség igénye nélkül:

- ▶ Részmunkaidős foglalkoztatás
- ▶ Rugalmas munkaidő
- ▶ Kötetlen munkarend
- ▶ Hybrid munkavégzés
- ▶ Home office
- ▶ Diákmunka lehetősége iskolaszövetkezeti munkaviszonnyal
  - ▶ Lakhatás/ bejárás támogatása vállalati szabályzat szerint
  - ▶ Rendkívüli élethelyzet esetén anyagi és egyéb támogatás a munkavállalóknak (pl. temetési segély)
  - ▶ Parkolási lehetőség biztosítása a munkaidő alatt
  - ▶ A szabadság beosztását a munkáltató részben átengedi a munkavállalóknak

- ▶ Házasságkötés esetén nászajándék juttatás
- ▶ Gyermekszületés/örökbefogadás esetén ajándék juttatás
- ▶ 10 nap apa szabadság teljes idejét 100%-os távolléti díjon fizetjük meg
- ▶ Unoka születése esetén vállalati ajándékcsomag
- ▶ Vállalati események szervezése közösségépítés céljából
- ▶ Fizikai és mentális egészség támogatása

careers.gentherm.com
gentherm.com

+36 26 567 957

cv@gentherm.com

Pilisszentiván, Bányatelep 14.

Gentherm Hungary